

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Agens De Rebus Ecclesiæ Sacris, & profanis, earumque usu, acquisitione,
conservatione, & alienatione

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

§. 1. De assecuratione

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61834)

§. I.

De Assecuratione.

I. **A**ssecratio est Contractus, quo aliena rei periculum suscipitur pro pretio, aut alio interesse. Dicitur 1. Contractus, quia obligationem reciprocam in paciscentibus producit. Nam qui assecurat promittit securitatem, qui assecuratur, promittit pretium, & soluit. 2. Quo suscipitur aliena rei periculum, ut intelligas materiam assecurationis esse res dubias, & periculis subiectas: ideo assecurans in se recipit periculum. 3. Pro pretio. Quamvis enim fieri gratis possit, communiter pretium intervenerit, & merito, cum periculis eventus varius & incertus, adeoque pretio aestimabilis sit. *Conrad. de Contr. g. I. Garcias eod. c. 39. Summisse V. assecuratio, & Negotiatio. Less. c. 28. D. 4.* Aliqui, ut *Silo. V. Negotiatio. nu. 5. cum Baldo* reducunt ad contractum innominatum, *Facio, ut des. Facio, ait assecurans, & præsto tibi securitatem: respondet offerens pretium, Do pecuniam, ut me securum reddas.* Quod Contractus nominatos attinet ad Emptionem, & venditionem revocare licet. Assecurator enim vendit susceptionem periculi, vel obligationem solvendi aestimationem rei, si pereat, certo pretio. *Albernotius* vero quem *Garcias* sequitur, reducit ad fideiussionem. Tria namque invenimus in hoc Contractu. 1. concurrat dominus rei assecuratae, qui est instar creditoris, cui fideiubetur. 2. est res assecurata, quæ correspondet debitori, consideratur enim, quasi ipsa obligata esset, ut perveniat salva in manus creditoris. 3. est assecurator, correspondens fi-

deiussori, qui pro re assecurata, ut pro debitore ad solvendum obligat se, si salva non perveniat. Alii malunt ad locationem, & conductionem trahere quia assecurator locat operam suam in constituendo navim in tuto, & pro ea opera pretium accipit. Non interest demum, quod trahas natura illius perspecta. Meo quidem sensu nulli, quam emptioni, & venditioni proximior est, ut facile cuilibet naturam ipsius accuratè perscrutanti patebit.

II. Ad huius Contractus iustitiam tria concurrant, necesse est. *Primò* ex utraque parte æqualitas, ut assecurator proportionè periculum attenda pretium exigat, & assecuratus illud ratione periculorum solvat. *Secundò* ut eventus, de quo pactum initur, neutri parti manifestus, sed dubius, & incertus sit. *Tertiò* ut qui assecurat alii, verè habeat, unde satisfacere possit, per se, vel per alium: & qui assecuratur, revertentem de loco in locum transmitat, nec mutet iter, exponendo rem maiori periculo, quam coeventum sit: præterea eandem in rebus servandis diligentiam adhibeat, quam adhibuisset absque assecuratione. *Mol. D. 507. Az. 3. l. 11. c. 18. D. 3. Soto l. 6. q. 7. Lugo D. 31. S. 7. nu. 93.* Unde sequitur 1. quando assecurator certo novit mercem in portum appulisse, vel aliàs securo loco esse, non posse secundum iustitiam, quicquam exigere. Tunc enim obligatio ipsius nullam pretii aestimationem meretur. 2. si quid acceperit eo nomine ad restitutionem teneri, uti ad expensas contractus quoque, & damna inde enata, cum horum omnium efficax causa sit. Quod si in securo res fuerit, ipso ignorante, poterit exigere pretium iuxta aestimationem eius periculi, cui se opposuit.

Card

*Card. Tuschus Conclus. 537. & V. Securita-
tem Concl. 95. Less. c. 28. D. 4.*

III. Ex aduerso, si mercator, qui mer-
cium suarum conservationem, & securi-
tatem querit, eas jam tum periisse cer-
tè cognoverit, de affecuratore pacisci
non potest: quia finis, quem intendit,
impossibilis est, & affecuratio rem ver-
sari in periculo supponit. At quamdiu
dubium manet, ab affecurante aliquid
recipere potest, pro periculo, cui expo-
nit illud pretium absque incommodo
affecurantis, uti possit, cum res non pe-
rit: & si perierit, aliquid amplius repe-
tere supra pretium datum. Quod omni-
nò conveniens est. Nam quia affecura-
tor lucrum habere potest in bona fortu-
na, dum res absque suis impensis conser-
vatur, etiam in contrario eventu equum
est, ut perdere possit, quod non fiet, nisi
ultra pretium datum exigere aliquid
amplius liceat. *Filliut. tract. 37. c. 1. n. 5. & 6.*
Card. Lugo loco cit. n. 94. & seqq.

IV. Quia quatuor rerum genera sunt,
in quibus contractus affecurationis ver-
setur, quatuor illius species assignantur.
In primo genere numerantur merces si-
ve in mari, si ve in terra. In secundo pe-
cuniæ, si ve quando loco in locum tran-
smituntur, si ve aliàs debita, ut si tibi
1000. aureos debeat Cajus, & mercator
ea affecuret pro consueta pensione au-
reorum 50. In tertio est libertas, cum
quis exempl. gratia mare navigans, me-
ruensque piratas curet sibi affecurari li-
bertatem. In quarto est vita. Sic benefi-
ciarii, ut Bullas redimant, à mercatore
accipiunt summam pecuniæ, quam sol-
vant tribus aut quatuor annis: simul et-
iam pro eo tempore curant vitam asse-

curari, alioqui pecuniam mercator non
vellet dare. *Garzia c. 39. num. 11. Silv. V. ne-
gociatio num. 4.* Licet enim humanæ vitæ
nulla vel nunquam sufficiens æstimatio
aut pretium queat assignari, commoda
tamen & damna, quæ ex illius brevitate,
vel longitudine pendent, æstimationi
subjacent. Quocirca Reipublicæ mul-
tum pro sunt mercatores illi, qui aliorum
vitam affecurant. Cogitate Episcopum
electum esse, & pro expeditione litera-
rum pecuniam accipere post quinque
annos reddendam, mutuator volet esse
securus, ut se indemnem servet, proque
ea affecuratione meritò pretium exiget
affecurator. *Lopez l. 2. de Contract. c. 16.*
Azor loco cit. Dub. ult.

V. De pecuniæ affecuratione, an non
usura labe infecta sit, aliqui dubitant.
Titius mutuo dat pecuniam mihi eam-
que per loca periculosa translaturò asse-
curat, & pretium exigat, an juste? Negant
*Sotus, Cajet. Silv. & Navarrus apud Lud. Lo-
pez part. 2. Instructorii c. 72.* quibus favere
creditur c. *Naviganti de usuris*, ubi dam-
nantur, qui ultra sortem aliquid exigunt
à navigantibus pro affecuratione pecu-
niarum. Sed *Navarrus*, in *Comm. de usu-
ris*, licet hunc sensum antiquum & pro-
prium esse fateatur citati capitis, quod
per susceptionem periculi rei mutuatæ
usura non tollatur. Monitos tamen esse
vult *Gregorium IX.* non dicere, quod
prædictus contractus sit usurarius, sed
tantum quod censendus sit usurarius, id
est, talis præsumendus in foro exteriori,
& velut usurarius puniendus, qui ita con-
trahit; licet aliquando in conscientia non
sit usurarius v. gr. in casu, quo postquam
absolutè & absque sinistra intentione

mutuator pecuniam dedit, ad instantiam mutuarii, subierit periculum pecuniae sic mutuatae; tunc ratione assecurationis istius periculi pretio aestimabilis poterit licite & absque usura petere & accipere aliquid ultra sortem. *Salas de Cambiis Dub. 8. Binsfeld. in c. Naviganti. de Vsur. quest. 1.*

VI. Contractum hunc fraudibus obnoxium esse in utraque parte manifestum est, ut merito de illis excludendis *Soto moneat l. 6. q. 7.* licet melius faceret eas indicando. Sunt autem à parte assecurantis duae, quarum prima est, si promittat assecurationem, nec habeat sufficientia bona, ex quibus damnum, & iacturam mercium compenset. Secunda, si pro illis rebus spondeat, quas certo novit extra omne periculum esse. Totidem modis fraudem facere potest, qui assecurandus est. *Primo* si rem suam periisse certo noverit, & tamen cum alio paciscatur, ut illam assecuret. *Secundo* si loco ejus rei, quae assecurata est, aliam substituat minoris valoris, vel etiam nullam. Sic enim propter materiae & voluntatis defectum invalidus contractus redditur. Nam absque consensu voluntatis, & re substrata pactum fieri impossibile est, ut ex *Titulo 7. §. 1.* constat. *Soto Garzia & Azor loco cit. Dub. 9. Lessius loco cit. num. 24. & sequ.*

VII. Obligatio assecuratoris est, ut si merces pro quibus assecurationem promissit, ex toto aut parte intereat, illarum aestimationem praestet. Dico aestimationem, quia non tenetur ad totum valorem mercium, sed quanti aestimatae fuerint, vel lege & consuetudine aliqua, vel particularibus pactis v. gr. trium, qua-

tuor, aut quinque pro quolibet centenario. E contra assecuratus tenetur ad solvendum pretium assecurationis, de quo convenerat: praeterea compensare damna, quae assecurator patitur in mercium interitu, cum nulla ipsius culpa intercedit. Poterit autem si quid ex naufragio, vel direptione superest, illi relinquere vel alio modo satisfacere prudentum virorum arbitrio. *Filliut. tract. 37. c. 1. num. 14. Silvest. V. Negotium quest. 4.*

VIII. Huc pertinet Contractus in Hispania consuetus & frequens. Cum bona magni pretii sub hasta venum exponuntur, promitti solet certa pecunia illi, qui pretium auxerit: hic pro illo pretio auget rerum venalium pretium intra iusti valoris terminos, quantum potest, & assecurat venditorem, quod deficientibus aliis ipse emere velit. Non esse injustam hanc conventionem ex proportione, quam cum Contractu assecurationis habet, cognosci potest: quia periculum, quod in se suscipit assecurator pretio aestimabile est, & supponimus iustitiae leges manere integras: quamvis evenire queat, ut bona exposita summo pretio accipere cogatur, qui ad id fidem suam obligavit. *Azor loco cit. c. 21. Dub. 3. Card. Lugo loco cit. num. 103.*

§. II.

De Sponsione.

I. Sponsio est Contractus, in quo duo de veritate vel eventu alicujus rei litigantes, sibi invicem spondent aliquid, ut illud id fiat, qui veritatem attigerit. *Lugo Diss. 31. Sect. 6. num. 73.* Duo igitur in hoc contractu